Ministerul Educaţiei Centrul Naţional de Politici și Evaluare în Educaţie

Examenul național de bacalaureat 2023 Proba E. d) Sociologie

Varianta 5

Profilul umanist din filiera teoretică.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrieţi pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situaţiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Una dintre consecințele celibatului poate fi:

a. privarea de afectivitateb. socializarea continuă

c. privarea de libertate

d. decesul partenerului

- 2. Un stat laic, într-o societate democratică, se caracterizează prin:
- a. decizii cu privire la credință, în ce, cum, sau ce credem
- b. guvernarea bisericii și lipsa unui transfer al acesteia din domeniul public în cel privat
- c. independentă în raport cu valorile pe care biserica le promovează și le propagă
- d. impunerea de către biserică a propriilor valori și norme statului
 - **3.** Într-un regim democratic, orice partid politic de opoziție pune accent pe:
- a. promovarea doar a intereselor naționale
- b. rezolvarea conflictelor
- c. menținerea puterii pentru a distribui avantaje membrilor săi
- d. oferirea unor politici alternative la inițiativele guvernului
 - 4. Ca instituție socială, familia se caracterizează ca având următoarele funcții:
- a. functia biologică, functia economică, functia psihoafectivă, functia educativă sau de socializare
- b. funcția economică, funcția psihosomatică, funcția educativă sau de socializare
- c. funcția biologică, funcția de educație nonformală, funcția de desocializare, funcția psihoafectivă
- d. funcția economică; funcția psihosomatică, funcția educativă sau de resocializare
 - **5.** Sentimentele de nemulțumire generează comportamente greu de înțeles de către conducere, precum sabotaj, forme de protest individuale, absenteism, întreruperea lucrului, ele determinând apariția:

a. segregării

c. conflictului etnic

b. discriminării

- d. conflictului industrial
- 6. Sărăcia, ca fenomen social, este determinată de:
- a. factori economici
- **b.** nesăbuință
- **c.** abundență
- d. meritele individului
- **7.** Subordonarea totală a intereselor cetățenilor față de interesele statului este o caracteristică a regimului politic:

a. mixt

c. totalitar

b. democratic

- **d.** pluripartid
- **8.** Educația care se transmite în instituțiile de învățământ, într-un cadru organizat și sistematic, constituie:
- a. educatia formală
- **b.** educația informală
- c. educația bisericii
- d. educația familiei
- **9.** Posibilitatea minorităților naționale de a învăța și de a susține examenele naționale în limba maternă reprezintă o formă de:

a. discriminare pozitivă

c. educație socială

b. respingere

- d. discreditare
- **10.** Din perspectivă sociologică, totalitatea instituțiilor care dețin suveranitatea asupra unui teritoriu delimitat se constituie în:
- a. societate civilă

c. organizație nonguvernamentală

b. organizație transfrontalieră

d. stat

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte sociologice, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunţuri adevărate referitoare la acestea. Scrieţi pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga şi cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

- a. Conflict de rol
- b. Status dobândit
- c. Rol
- d. Simbol de status
- 1. Este reprezentat de un ansamblu de idei, comportamente asociat unei poziții sociale, care definește relațiile acestuia cu alte poziții din cadrul sistemului social.
- 2. În acest caz apare o contradicție între cerințele care configurează acelasi rol.
- 3. Se referă la obiecte, ținute, comportamente care, în mod vizibil și social recognoscibil, arată cărui grup îi aparține deținătorul acestuia.
- 4. Se referă la opiniile preconcepute față de anumiți oameni sau față de o persoană, din motive de rasă/etnie, sex etc.
- 5. Presupune rezultatul eforturilor, capacităților și prestației personale.

12 puncte

B. Cititi, cu atentie, textul de mai jos:

Sărăcia, pe lângă o problemă legată de resurse, este și o problemă cu caracter socio-cultural. Cei care trăiesc în condiții de sărăcie dezvoltă un sistem de valori și de convingeri ce reprezintă, de fapt, o "soluție" față de problemele cu care se confruntă, un "mod de adaptare" deviant la condițiile dificile de viață. Acest mod de adaptare implică o serie de trăsături, printre care: pasivitatea, resemnarea, ignorarea viitorului, fatalismul, lipsa de putere, nivelul scăzut al aspirațiilor, tendințe de infracționalitate etc. Toate aceste trăsături se transmit de la o generație la alta, asigurând perpetuarea condițiilor de sărăcie.

Pornind de la textul dat, răspundeti următoarelor cerinte:

1. Formulati ideea principală a textului.

2 puncte

- 2. Explicaţi, în aproximativ o jumătate de pagină, modul specific în care interacţionează două concepte sociologice la care face referire textul. **10 puncte**
- 3. Construiţi un argument care să confirme sau să infirme ipoteza potrivit căreia resocializarea poate contribui sau influenţa pozitiv ori negativ o schimbare în societate, indiferent de zona de referinţă, fie ea economică, politică, educaţională sau socială.

 3 puncte
- 4. Prezentaţi un punct de vedere personal referitor la importanţa educaţiei informale în determinarea comportamentelor prosociale şi a activităţilor de voluntariat.

 3 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:

1. Precizați înțelesul noțiunii de monografie socială.

4 puncte

2. Menționați două caracteristici ale grupului social mic.

- 6 puncte
- Evidenţiaţi o corelaţie existentă între termenii tehnică de cercetare şi procedeu de cercetare, redactând un text coerent, de o jumătate de pagină, în care să îi utilizaţi în sensul specific sociologiei.
 10 puncte
- 4. Ilustraţi, printr-un exemplu concret, modul în care comunicarea directă contribuie la crearea şi dezvoltarea grupurilor sociale mici.
- 5. Argumentaţi, în aproximativ zece rânduri, afirmaţia potrivit căreia *în interiorul unui grup social mic, poziția socială este factor determinant pentru formarea individului.* **6 puncte**